

Orientering

Til Økonomiudvalget

Styringsgreb til håndtering af evt. mindreforbrug i 2026

Resumé

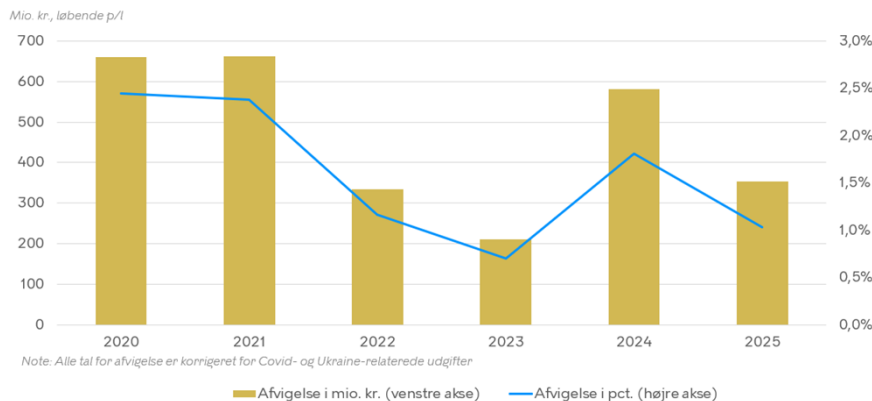
Økonomikredsen har drøftet mulige styringsgreb til at håndtere eventuelle mindreforbrug, som opstår i løbet af året. Orienteringen præsenterer Økonomiudvalget for styringsgreb, der kan anvendes i 2026, eller som kan implementeres med fremtidig budgetlægning.

Sagsfremstilling

Københavns Kommune (KK) har i de senere år haft mindreforbrug ift. servicerammen, når der ses bort fra særlige forhold som COVID-19 og udgifter til fordrevne fra Ukraine, i størrelsesordenen 0,7 til 2,4 pct., jf. figur 1. Mindreforbrugene indikerer hermed, at KK ikke fuldt ud udnytter de servicemidler, der er afsat til levering af kommunale ydelser.

Figur 1

Københavns Kommunes mindreforbrug, 2020-2025

For 2025 udgør mindreforbruget ca. 1 pct. af kommunens samlede serviceramme. Dette mindreforbrug skal dog ses i sammenhæng med kommunens styringspraksis om, at der ikke må forekomme merforbrug. Denne styringspraksis er etableret over en årrække af hensyn til statens styring af kommunerne, hvor et merforbrug på service i kommunerne under ét medfører sanktioner. Derfor er der på alle niveauer i kommunen, lige fra de decentrale institutioner til det centrale økonomistyringskontor i en forvaltning og videre til centrale puljer under Økonomiudvalget, indbygget et vist niveau af forsigtighed og en styringslogik om,

10-03-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 4464

Dokumentnummer i F2
10191037

Sagsnummer eDoc
2026-0081806

Sagsbehandler
Caroline Pedersen Egholm

at merforbrug skal undgås. Dette niveau af "forsigtighed" indebærer dog samtidig en risiko for, at de individuelle, begrænsede mindreforbrug akkumulerer og resulterer i et samlet mindreforbrug for kommunen som helhed.

Økonomiforvaltningen har i de senere år haft fokus på at forhindre opbygning af mindreforbrug, som opstår i løbet af året, med henblik på, at servicerammen udnyttes bedst muligt. Dette fokus kan opdeles i to overordnede kategorier:

- 1) *Forbedret økonomistyring*, herunder optimering af prognoseprocessen med henblik på bedre og hurtigere disponering af opståede mindreforbrug. Dette inkluderer færre, men bedre regnskabsprognoser, udmøntning af servicemåltal i løbet af året til f.eks. afdækning af risici, samt genforsikring af tjenestemandspensioner, hvilket frigiver servicemåltal i de efterfølgende år.
- 2) *Styrkelse af udvalgenes indsigt i og handlemuligheder* i forhold til budgetopfølgning og omprioritering af mindreforbrug. Dette indebærer bl.a. tilpasning af bevillingsreglerne med fokus på udvalgenes rolle i budgetudmøntningen, herunder f.eks. krav om rapportering og klarlægning af udvalgenes handlemuligheder ved mindre budgetafvigelser. Eksempelvis er det tydeliggjort, at udvalgene ved anvendelsen af 50/50-reglen kan igangsætte aktiviteter uden at afvente godkendelse i Borgerrepræsentationen, jf. budgetopfølgningscirkulæret for 2026 (ØU d. 28. oktober 2025).

Baseret på ovenstående har Økonomikredsen d. 9. januar drøftet, hvilke yderligere styringsgreb, der kan anvendes til at sikre tidlig indmelding af eventuelle mindreforbrug i 2026. Desuden blev det diskuteret hvilke tiltag, der kan implementeres for at optimere udnyttelsen af servicerammen og at sikre, at ledige midler omprioriteres og udnyttes – både i indeværende år og i den fremtidige budgetlægning.

Styringsgreb, der kan implementeres i indeværende år

- Generelt øget fokus på økonomistyring og klarlægning af mindreforbrug tidligt på året. F.eks. at forvaltningerne, på baggrund af udvalgenes budgetudmeldingssager, gennemgår de udmeldte budgetrammer for at identificere eventuelle mindreforbrug til brug for prioritering i overførselssagen.
- Mekanisme til automatisk fremrykning af midler på service, der er finansieret og budgetlagt i efterfølgende år. En aktivitet vil hermed, under forudsætning om ledigt servicemåltal, kunne fremrykkes til indeværende år i en sag om bevillingsmæssige ændringer. Med fremrykningen skal der frigives tilsvarende servicemåltal i det eller de år, hvor aktiviteten oprindeligt var budgetlagt. Eksempler kan være indkøb af materiel, licenser mv., som hermed ikke skal indkøbes på det senere tidspunkt, eller konkrete projekter, der kan gennemføres hurtigere end planlagt. Det vil derimod ikke være muligt

at fremrykke varige aktiviteter eller udvide varige aktiviteter i indeværende år.

Styringsgreb, der kan implementeres med virkning fra 2027 og frem

- At principperne for overførsler i forbindelse med regnskabet justeres, så der enten ikke reserveres, eller bliver reserveret mindre servicemåltal til de decentrale institutioners overførselsadgang. Det kan medføre en risiko for, at decentral opsparing ikke kan overføres til indeværende år i overførselssagen, hvorved der i stedet skal afsættes servicemåltal med budgettet i efterfølgende år.
- At der foretages en gennemgang af de fælleskommunale risiko- og måltalspuljer, som en del af budgetprocessen for 2027. Dette kan være tilpasning af puljen til uforudsete serviceudgifter på baggrund af aftalen om kommunernes økonomi, afskaffelse puljen til uforudsete anlægsudgifter samt afskaffelse af reservation af anlægsmåltal til overførselssagen.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Økonomiforvaltningen orienterer forvaltningerne om, at der skal være løbende og øget opmærksomhed på at opgøre og træffe beslutning om håndtering af mindreforbrug.

Under forudsætning af ledigt servicemåltal, vil Økonomiforvaltningen i løbet af 2026 understøtte mulighederne for at fremrykke aktiviteter og projekter inden for servicerammen. Principper herfor vil indgå i næstkommende sag om bevillingsmæssige ændringer, og fremrykninger kan herefter anmodes i f.eks. sagerne om bevillingsmæssige ændringer samt i sagen om midtvejsregulering.

Endelig vil Økonomiforvaltningen i forbindelse med budgetlægningen af budget 2027 vurdere behovet for og størrelsen af de centrale budgetpuljer, herunder puljen til uforudsete udgifter (på service og anlæg) samt reservede service- og anlægsmåltal til overførselssagen.